

960724-2

Zcela chybný je protiklad tzv. přirozené theologie a tzv. theologie zjevení. Varující je už po terminologické stránce, neboť svádí k nesprávnému a dokonce nesmyslnému chápání „theologie zjevení“ jako theologie „zjevené“ (na rozdíl od theologie „přirozené“). Každá theologie (a tím spíš teologie, jak se naši teologové rozhodli dnes psát) je lidským podnikem a nic v ní není zjeveného. Teologie je tu proto, aby tehdy, když zazní nepředmětná výzva (kterou můžeme pojmenovat „hlas boží“, „slovo boží“, „oslovení Duchem svatým“, „oslovení Pravdou“ atd.atd.), byli ti, kdo ji zaslechnout, lépe připraveni jí porozumět. Podobnou přípravou ke slyšení je také četba Písma, která žádnou teologií nemůže být nahrazena, přičemž ovšem sama ještě není teologií, ani nemůže teologii nahradit a učinit zbytečnou. Biblické texty nejsou integrovány jedinou teologií, už proto ne, že starozákonní texty neobsahují žádnou teologii, jen řadu jednotlivých teologůmen, na nichž může teologie postavena (-y), ustavena (či spíše: mohou být různé teologie postaveny, ustaveny). První teologické kroky mohou být spatřovány teprve v listech apoštola Pavla a v dalších novozákonních textech, a vlastní rozvoj teologie vidíme teprve ve spjatosti její výstavby s recepcí filosofie zejména Platónovy a o mnoho století později filosofie Aristotelovy. Stále tu však převládá chápání teologie jako „theologie“, zatímco k revizi chápání teologie jako disciplíny, která nemá a nesmí být pojata jako „věda o Bohu“ dochází teprve v našich časech, dokonce hlavně v druhé polovině 20. století. Diskuse z 20. a 30. let jsou dnes beznadějně archaizované, tj. zastaralé a zvetšelé, a jejich výsledky musí být rozhodně zrevidovány s ohledem na sílící kritiku zpředmětňující tradice evropského myšlení, a to theologického neméně než filosofického.

(Písek, 960724-2.)